

den Betragtning, at vi anse det for ønskværdigt, at saadanne Undtagelser blive indførte i stort Omfang, men ud fra den Betragtning, at vi aldeles ikke frygte for, at det vil ske. Vi have den Opfattelse, at den almindelige Valgret, som nu kommer til at raade i Kommunerne fra næste Aar, ligesaa vel som den almindelige Valgret her inde, overvejende vil finde sig til Rette i og være klar paa, at det, som Almenvællet kræver, er, at man skal beskytte de næringsdrivendes Medhjælpere i deres Ønsker om ikke at lide under en alt for uforholdsmæssig lang Arbejdstid. Jeg tror derfor, vi ganske rolig, uagtet vi i Virkeligheden ønske, at Loven maa komme til at gælde saa godt som uden Undtagelser i saa Henseende, kunne anbefale til de Herrer at vedtage, at der gives Kommunalbestyrelserne Lejlighed til at gøre saadanne Undtagelser, thi den Tankegang i Tidsaanden, den Betragtning i Tiden, som gaar ud paa, at der skal lukkes, vil naturligvis gøre sig gældende saavel i Kommunerne som her, og vi overlade derfor med stor Sindsro de enkelte Kommunalraad at træffe deres Afgørelser i saa Henseende.

Det Ændringsforslag, vi dernæst have stillet under Nr. 3, gaar for det første ud paa, at Apoteker efter den almindelige Lukketid kun maa sælge Medicinalvarer. Det er jo bekendt, at Apoteker skulle holde aabent hele Natten for at betjene Publikum, det er noget, der ikke kan være anderledes. Men der er hos Medhjælperne et Ønske om, at de i den Tid, Apotekerne skulle holdes aabne om Natten, og i hvilken Medhjælperne jo i Regelen ligge og sove og kun springe op, naar der ringes, ikke maa blive forstyrrede i deres gode Nattesøvn af Folk, der købe almindelige Købmandsvarer. Der er tillige et meget stærkt Ønske fra Købmændene om ikke at blive forulempede fra Apotekernes Side ved en ubillig og urimelig Konkurrence derved, at der kan sælges Købmandsvarer om Natten. Vi haabe, at det maa finde Tilslutning, at vi her foreslaa, at efter almindelig Lukketid maa Apotekerne kun sælge Medicinalvarer.

Efter Loven vare Udsalg af Brød, Mælk og Kager ikke indbefattede under Lukkebestemmelserne, men Ændringsforslaget gaar ud paa, at ogsaa disse Udsalg som Regel skulle lukke Kl. 8. Vi have faaet meget indtrængende Anmodninger i denne Henseende. Vi ere blevne gjorte opmærksomme paa, at de Mennesker, der beskæftige sig med den Art Virksomhed,

maa være meget tidlig paa Færde, der er ingen Forretninger, der lukke saa tidligt op som disse, og det er ganske ødelæggende for de paagældende Personers Sundhed, — ganske særlig gælder det de smaa Forretninger, hvor der kun findes en enkelt Person —, naar Arbejdstiden er saa uforholdsmæssig lang, som den nu er. Et enkelt Eksempel herpaa, der blev mig meddelt af en Repræsentant for Detailhandelen her i København, har gjort en Del Indtryk paa mig, og jeg skal derfor nævne det her. Det var en ældre Kvinde, som han var kommen til at tale med om hendes Forhold, idet han skulde hjælpe hende med at skrive Skatteanmeldelse. Hun havde et Udsalg af Brød og Mælk, men hendes Indtægt var saa paafaldende lille, at han sagde: Hvor er det muligt, at De kan leve af det. Hun sagde: Det er ikke det værste, det har jeg indrettet mig paa, jeg har faaet det meste af det Kød, jeg skal spise i mit Liv — hun kunde altsaa leve af en meget billig Føde. Men, siger hun, Doktoren sagde til mig: Det kan slet ikke gaa an, at De faar saa lidt Nattesøvn. Jeg maa jo holde aabent fra tidlig om Morgenen til sildig om Aftenen, det er kun Ubetydeligheder, jeg kan sælge om Aftenen, men jeg tør ikke for Konkurrencens Skyld lade være med at holde aabent til Kl. 10 om Aftenen, og naar jeg saa skal gøre rent, medens der er lukket, saa vil det sige, at jeg ikke kan faa mere end 5—6 Timers Søvn, og det er ikke tilstrækkeligt for mig. Det er et Eksempel paa, hvad Følgen kan være af denne Undtagelse med den lange Aabningstid, og tillige er det Eksempel paa, at det ikke kan hjælpe, at man henstiller det til de private Personer selv og siger: I kunne jo lukke selv; I behøve ikke at spørge andre derom.

Jeg tror altsaa, vi have gjort en god Gerning ved i det hele taget at undtage Udsalg af Brød, Mælk og Kager fra de Forretninger, der kunne holde aabent efter Kl. 8. Men vi have dog set os nødsagede til, idet vi ellers sige, at Bagerierne skulle lukke Kl. 8, at gøre en Undtagelse for Kagebagerierne; det er saadanne, som have Ret til at lave Konditorvarer. Vi have ikke turdet nægte dem i Lighed med de egentlige Konditorier Ret til at holde aabent for dem, der komme og fortære noget i Lokalet, og til at sælge Is og Konditorkager af egen Tilvirkning udenfor Huset. Her er et af de mange Omraader, hvor det har sine Vanskeligheder at drage Grænsen, men vi have ment, at det med